

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Erkölcsei lehetetlenségek.

Debrecen, november 10.

Most abban reménykednek egyes politikai körök, hogy a kooperáció a hatvanhetesek némi közeledése folytán akkép jönne létre, hogy Kossuth Ferenc s vele a függetlenségi párt egy része elvileg fentartaná ugyan a gazdasági önállóság programját, de e kérdések megoldását és rendezését a válság csomójából kikapcsolná s boldogabb időkre halasztaná, amikor talán maguk az osztrákok megelégedik Magyarország kizsákmányolását s önként bocsátják ki gyarmatukat főtogató karjaikból.

Ezzel a feltevessel érdemileg foglalkozni sem akarunk. Oly politikai és erkölcsi lehetetlenségnek tartjuk e reménykedés teljesülését, hogy Kossuth Ferenc elvszilárdságába vetett hitünket sértenők meg, ha azt, mint komoly eshetőséget mérlegelnők.

De nem hallgathatjuk el azt a véleményünket, hogy azok a hirdadások, amelyek szerint a miniszterek tanácskozásának eredménye-

ként Wekerle Sándor Bécsből kérés utasítást és programot a kooperációs terv alapjára és keresztülvitelére, minden szempontból mélyseges aggodalommal töltönek el.

Ha a válságot alkotmányosan, parlamentárisan és becsületesen óhajtják megoldani, képtelenség, hogy egy, a bécsi körök által diktált programot vegyenek kibontakozási alapul. Parlamenti pártoknak akár ellenzéki, akár kormányzati programját nem szabhatja meg az uralkodó. A nemzeti akaratban kell, hogy gyökerezzen az a meggyőződés, amelyet a képviselőház pártjai és tagjai a törvényhozásban érvényesíteni kívánnak. Ugyan bizony mi szükség van akkor a törvényhozásnak egyik faktorára, a képviselőházra, ha annak a többsége a koronától várja az utasítást és parancsot, hogy mi legyen az ő akarat, véleménye és meggyőződése? A parlamentet lesüllyesztük a maga népszuverénitási piederstáljáról a legrutabb, mert burkolt és kendőzött, abszolutizmus mocsarába. Az ily parlamenti alkotmányosságnál százszorta többet ér a legridegebb nyílt abszolutizmus.

A képviselőknak nem az a hivatása és feladata, hogy a király akaratát oktroálják a nemzetre, de az, hogy a nemzet akaratát képviseljék a koronával szemben is.

És ha a király a pártoktól és ennek vezéréitől kibontakozási programot kér, nem lehet és nem szabad tőle kérdezni, hogy hát mi legyen az az alap, amelyen a kormányzati program felépíthető, hanem a nemzeti akarat hivatott képviselőinek becsületes nyíltsággal fel kell tenni meggyőződésükben gyökerező véleményüket. Akinek kezébe akarja adni a korona a kormányzás rudját, ennek nemzetével és királyával szemben kötelessége férfias őszinteséggel kifejtetni azokat a feltételeket s azt a programot, amelynek alapján a megbízást elfogadni hajlandó.

És nem tévedünk, ha a válság ily nyomoruságos elhúzódásának egyik legfőbb okát éppen abban keressük, hogy nem mutatkozott kellő nyíltság, őszinteség és erély a válság folyamán a nemzeti akarat képviselőiben.

És kunyurálhatnak Bécsből apró segítő eszközöket, vivmányok fel-

FEKETE nyakkendői a legszebbek.

Ciróka-maróka.

Irtá: Móricz Zsigmond.

Berti az apjára, öccsére tolt a munkát, ahogy lefelé szállott a nap az égen. A nagy gyümölcsös, veteményes kertet ásták fel. A vén ember keresztül látott a legényen s morogva szólt rá.

— No csak ne hajigáld azt az ástót, erigy már erigy. Bogarzik má. Nem fér a bőribe. Csak erigy. Szoknya sustyog má a filibe... Hogy a főd hulljon rá valahol egy cifra asszony...

Berti dühösen levágta az ástóját, ezzel elismerte, hogy az apjának igaza van. Bánta is ő, ott hagyta a dolgot, hiszen neki ma még meg is kell beretválnozni. Ugy szereti az asszonyt.

Bement a házba, dulva-fulva, mintha borzasztóan megsértették volna s csak úgy lángolt az arca, míg a tükörfiókból előkereste a borotváló-késztséget. Az anyja is csak dühiti. Tudhatna annyi tisztességet, hogy ha már látja, miben sántikál a fia, legalább ne állana láb alá. Huzódjon félre, mintha semmiről se tudna. Okos anya érti az ilyet.

De a Berti anyja megszólal.

— Lelkem szottyá, — szól fitymálón a derék kövér asszony, — te szép akarsz lenni. Nem tom kinek a kedveért.

Nem állhatom ezt a szurós vakarékot a képemen, — morogja a fiú.

— Nem állhatja!... Szeretném tudni,

ki az, aki nem állhatja? De nem Biri! Nem Takács Biri. Azt tudom.

— Ha tudja hát ne mondja, — dufful a legény.

Az anyja végig nézi a szeme sarkából.

— Biri?... Annak bizony jó vóna már tuskésen is... De megállj csak te megállj! Megégeted még a szádat. Az isten áldja meg, valahol egy fiukölyök van. Hogy annak minden szabad. Hogy a szegény leányoknak akkor is be kell érni velük, ha dirib-darabba kapják meg a más levetett rongyát. Tán én nem ugy vótam az apáddal? Megöldösték más asszonya miatt, ne em kellett felistápolni. Ma is köldusa. De azért nekem jó vót. Persze. Csak erigy te is az apád után.

Berti már előszedte az egész szerszámot, a fenékö is meg volt s kifelé indult. De erre a szekérozásra már nem állotta a békétürés.

Hiszen itt valóságos összeeskövés van ellene. Apja, anyja csak őt bosszantják örökké. Ezt nem lehet tűrni. Az ember idegenekkel meg tud békében lenni, de a szüleivel nem.

— Csak sokat beszéljen édes anyám, — mondja a foga közt, — ugy el is megyek hogy nem leszek többet bajukra. Legalább békességbe élnek, ha nem lesz kit rágni.

Behuzta maga után az ajtót. Katona-viselt legény volt, de azért nem merte be-

vágni. Még odáig nem nőtt meg a szarva, hogy anyja előtt bevágja az ajtót. Pedig az legalább könnyitene rajta egy félmázsát.

Kiment az ólba, előszedte a zsámoly-széket, meg a kis katonatükröt, ezt felakasztotta az ámbitus gerendán ütött szegre, arra meg ráült s kezdte fenni a beretvát nagy nekibusulva.

Míg a keze dolgozott, akaratlan is odaügyelt az udvaron a két gyerekre. Erzsus, a nőjének öt esztendő s lánya a szomszédék három éves fiával játszott.

— Misi, Misi te, gyere na, — csalogatta a lány a kiesit, — gyere na: ciróka-maróka!... Jó? Gyere na.

A kis gyerekek nem volt kedve a játékhöz. Ostor volt a kezében, m dzagból kötött os or, erővel azzal akart csapkodni, szaladgálni, de a nagyobbik nem hagyott békét.

— Gyere na. Misi, gyere na, ciróka! Misi ciróka-maróka. Na.

— Hagyj békét annak a pulyának te, — szólt rá Berti, aki nem állhatta már a sok nyávogást. — Nem hozzád való az. Kiesi a. Mit játszol te avval. Erigy játsz Andrissal. Az már lányokhoz való, mer iskolás.

A kislyány legörbitette a két szája szélét s lapos pillantással mondta:

— Én nem is játszok többet az Andrissal.

— Mér?

— Mer' a mindig csak megpofoz.

fújható semmisségeket, a nemzet nem fogja felismerni a maga jogát, törekvéseit és céljait azon kooperáció vagy fúziós tervezetekben, amelyek a bécsi körök konyhájában kotyvasztanak. Nem fogja elhinni, hogy nem az ő akarata, amelyet részére törvény és jog biztosít, hanem amit az osztrákok egyedül saját érdekükből „engedni” jónak látnak.

Politikai hireink

A mai minisztertanács.

A bankosok tanácskozása.

Budapest, november 10.

Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este Bécsből visszaérkezett Budapestre, hogy résztvegyen a mai minisztertanácsban s beszámoljon minisztertársainak kétnapos bécsi tartózkodásának és kihallgatásának eredményéről.

A minisztertanács féltizenegy órakor ült össze a kereskedelmi miniszteriumban. Kossuth Ferenc már korán délelőtt megjelent hivatalában, ahol tíz óra után Apponyi Albert gróf és közvetlenül utána Wekerle Sándor látogatták meg. Félóránál tovább tanácskoztak hármasan, amikor egymásután megérkeztek a többi miniszterek is s délelőtt tizenegy órakor megkezdődött a minisztertanács.

A minisztertanács valamivel félegy előtt ért véget. Az első miniszter, aki távozott, gróf Apponyi Albert volt, aki egyedül ment el. Olyan hirtelen távozott, hogy az előcsarnokban várakozó újságírókat és képviselőkre azt a benyomást tette, hogy a minisztertanácsban súlyos ellentétek merültek fel. Később Andrassy távozott Darányi Ignác társaságában.

Az újságírók a két minisztert körülvették:

— Megvan a kabinetben az egyetértés? — kérdezték Andrassytól.

— Mi mindig egyetértünk, — felelte a belügyminiszter.

— Ma csak tudomásul vettük a miniszterelnök előterjesztéseit, de nem határoztunk, — felelte Andrassy.

Hasonló nyilatkozatot tett Josipovich horvát miniszter is.

A miniszterek távozása után Wekerle Sándor még hosszabb ideig tanácskozott

Kossuthal. Politikai körökben azt beszélik, hogy a kormány megvárja a függetlenségi párt holnapi értekezletét és a Ház pénteki ülését s csak ezek után fog újabb minisztertanácsot tartani a Kossuth és Andrassy által a királynak teendő előterjesztésről.

A minisztertanács végén megjelent a kereskedelmi miniszteriumban Nagy Emil, a „mérésékelteknek” egyik ugynevezett vezére és azt mondta, hogy Wekerle hívására jött. Kossuth és Wekerle be is vonta a tanácskozásba.

Háromnegyed egykor érkezett le Wekerle Sándor miniszterelnök, aki az újságírók előtt nyilatkozott:

— Nagy politikai jelentősége van — hangsúlyozta a miniszterelnök — Kossuth és Andrassy kihallgatásának, amely valószínűleg szombaton, vagy a jövő hét elején lesz. Ma nem határoztunk, e célból egy későbbi minisztertanács lesz.

Harc az elvekért.

Ugyan ez alatt az idő alatt a képviselőház elnöki termében Justh Gyulánál a bankesoport tagjai tartottak tanácskozást. Miután most már kétségtelen, hogy a kormány a párt szétbomlására törekszik és a mérsékelteket a hatvanhetesekkel való kooperációra viszi, a Justhesoport már ellenzéki akcióra készül. Az önálló magyar bank törhetlen harcosai százharmincöt főre becsülik táborukat, amely a holnapi pártértekezleten megkezdheti az ütközetet. Ez a tábor már a függetlenségi párt többségét jelenti s így a holnapi akciójuk is ebből a téből indul ki. Ha már elkerülhetlen a szakadás a pártban azt úgy kívánják előidézni, hogy azok kényszerüljenek kivonulni, akik hajlandók a közös bank szabadalmát meghosszabbítani. — A csoportban igen nagy a lelkesedés és bizonyosra veszik, hogy holnap ismét olyan impozáns erővel fognak fölvonulni, amely lehetlenné fogja tenni a Wekerle-féle bécsi paktálást. Mert ha meg is állapodnak a mai minisztertanácsban az irányban, hogy Wekerle előterjesztései alapján jarnak el, ha Andrassy és Kossuth

audienciái, amelyeket a jövő hétre várnak, csakugyan megegyezést fognak hozni, akkor is olyan hatalmas nemzeti ellenzékét alkotnak, amely a balpártiakkal és pártonkívüliekkel legalább 150—160 főből állva teljes lehetlenné tesz minden olyan megoldást, amely földadja az önálló banknak 1911-re való fölállítását. — Szóba került még Justh Gyulának és alelnök társainak, valamint a bankos jegyzőknek lemondása is és a csoport elhatározta, hogy már az elnökség újjáalakításánál megmutatja erejét és hatalmát. Szóval, Bécsben alkudhatik a kormány, de idehaza nem talál majd leszerelőket.

A városházáról.

— Telek óvoda számára. A város ajánlatot kapott a József-kir.-herceg-utca 26. sz. Fried-féle ház tulajdonosaitól, hogy e házas telket hajlandók eladni a városnak egy ott építendő óvoda céljaira. Tegnap volt ez ügyben az egyezkedési tárgyalás, melyen a várost Szikszói Szabó László képviselte. A város 15000 koronát ajánlott a telekért, anélkül, hogy a mostani épület anyagaira igényt tartana. Megegyezés azonban nem jött létre.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Holttest a kutban. A tiszacsegei előljáróság ma rövid táviratban arról értesítette a debreceni kir. ügyészséget, hogy a község egyik kutjában ma reggel egy asszony holttestére bukkantak. A holttestben Posta Józsefné ismertek, aki valószínűleg vigyázatlanság következtében esett bele a kutba. Az ügyészség megindította a vizsgálatot — A csendőrség erélyesen nyomoz a rejtélyes bűnyüben.

Rablótámadás a falu közepén. Bihar diószeg községben nagy feltűnést okozott egy rablótámadás, melynek színtere a

Berti elnevette magát.

— Hogy a kakas csipje meg a kis bóbítadát, hát mit csináljon veled? Tan megcsókolgasson?

A lány még jobban elpittyesztette a száját! nem válaszolt, hanem háttal fordított a bátyjának.

— Gyere na játszani, — szólt a kis Misi után.

— Erigy hát vele öcskös, — mondta nevetve a legény,

— Halod! Berti bátyám is azt mondja, hogy gyere! — kapott a lány igazi női érzéssel, a bárhonnán jövő segítség után.

A fiugyerek hallgatott a férfi szavára s megadta magát. Leült az udvaron nyugtázó fatökökre, a lányka melléje kuporodott s elkezdte a furesa, babagyerekekkel való játékot, amely olyan jól áll a lányoknak s a fiatal anyáknak.

Durozsolva, elnyujtva énekelte neki a bizserélő mondókát, amely a végén szalad, pereg s megijeszt:

Ciróóóó-ka,
Maróóóó-ka,
Midfóóóó-szté,
Káááá-sát,
Hova teee-tted?
Átsza-latta-papma-eskája
Mimmettetettette...
Sice!

A gyerek nagyot kacagott a végén a lány ujra kezdte másodszer, harmadszer, negyedszer, fáradhatatlanul.

Berti majd megvágta magát a borotvával, olyan nevetnékje volt. Csak bolond szerzet ez a lányféle, már ily ecepp korába is. Hogy lehet kedve ilyen játékhoz, aminek az a veleje, hogy másat mulattat? Őt az mulattatja, ha másat mulattat? De még erőszakl is fog magának valakit, akit nevetessen.

Megesóválta a fejét.

— Ilyen az asszony, mind ilyen, — vonta le a következtetést. Hát nem azért fog magának szeretőt is, hogy legyen kit mulattatni? Neki csak annyi jut belőle, hogy van kit körülcirógatni. Köszönöm nem kívánom.

Nagyon gonosz ötlete támadt s meg kellett állani, felemelni a borotvát, hogy meg ne vagja magát. Alattomosan röhintett, míg ezt gondolta:

— Pedig neki van baja belőle... ojjé! de mennyi baja, milyen baj! Alig bírja cipelni a baját!... Ugy kell neki, az ő baja!

Nagyon meg volt most elégedve vele, hogy ő a legény s nem lány. No nem lenne lányynya. Nincs az a kincs, amért azzá lenne. Neki? Mi kára van neki a szeretetből? Egy eső, két eső, száz eső nem a világ, nem kopik el a esőkolója. Osztan ott hagyja.

Meg van. Ha baj van? Nem az ő baja! Miköze hozzá? Kivált ha arra az asszonyra gondol, akinek a kedveért most megborotválkozott. Annak ura is van. Annak a baj se olyan baj, mint egy lánynak. Jobb is ott forgolódni, mint Biriéknél. Mert igaz, hogy Biri szép lány, szebb, szászor szebb annál az asszonynál, de annál meg minden szabad! És az még nagyobb gyönyörűség. Mit ér az, hogy Birit szemmel jobb elnézni? Ha olyan ára van! Egy életet kell lekötöni érte. Az neki drága. És Biri se lesz mindig ilyen szép. Ha legalább biztos volna, hogy meg él, mindig ilyen marad, amilyen most!... Dehogyan marad! Egy-két esztendő múlva olyan lesz mint a többi vén asszony. És ő akkor is össze lesz kötve vele. Ez a szépségnek az ára. Drága. A másik? ha meg-unja ott hagyja! Nem gyerek ő már, van esze, kiszolgált baka tudja hány hét a világ. volt már neki elég Bőskéje, Jutkája, de egyet se szeretne a sok közül ide a házába. Ott hagyta őket, a nevét se tudja máregyiknek másiknak. Mit vesztett vele? Milyen jó lám most is, huszonhét esztendő fejje szabad legény lenni. A volt iskolás pajtásainak már mindnek ott sir a nyakán egy csomó pula.

Kipödörte a bajsát hegyesre, nyalkára, legényesre. Így csalja az ki a csókot.

(Folytatjuk.)

faluközepén volt. A rablótámadás az esti órákban történt. Áldozata Erdei Sándor serfészeskereskedő, aki vasárnap délutánját vig mulatozással tartotta a falu koresmájában. Erdei vidám hangulatban, már egy kissé pityókósan hagyta el a koresmát. Épp ez volt a vesztesége. Négy szegény, de kevésbé becsületes ember megirigyelte Erdei Sándor jókedvét. Pénzüket azonban nem volt, úgy segítették hát magukon, hogy a vig dalolással ballagó Erdeit leütötték és kirabolták. Erdei ájultan rogyott le az ütésekre s csak egy fél óra múlva ocsudott fel kábultságából. Mikor benyult a zsebébe, meglepetten vette észre, hogy a pénztárcája hiányzik. És ezzel együtt a benne levő 1200 koronája is. Azonnal jelentést tett a csendőrségen a titokzatos rablók ellen. A csendőrség megállapította, hogy a rablók valószínűleg csak falubeliek lehetnek és ebben az irányban nyomoz.

Megyebizottsági tagválasztás. Búdszentmihályon tegnap megyebizottsági tagválasztás volt. Az elhunyt Kiss Sándor helyére nagy szavazattöbbséggel Oláh Mihályt választották meg.

EGYHÁZ, ISKOLA

Egyházi közgyűlés. Az ágost. hitv. ev. egyház nov. hó 14-én vasárnap d. e. 11 órakor a Miklós-utca 2. sz. alatti imaházában egyházi közgyűlést tart, melynek tárgya az egyházi elnökségre adandó szavazat. A főesperesi tisztség lemondás folytán megürült, az esp. felügyelő megbízása a jövő év elején lejár, ezért az egyházmegye f. év dec. 1-ig elrendelte a választást. Ezen fontos közgyűlésre alkotmányos jogaik gyakorlása céljából az egyház tagjait tisztelettel meghívja az egyház elnöksége.

Kereskedelem, ipar.

Bőripari kiállítás és tanfolyamok.

Timár és cipész-csizmadia iparosaink figyelmébe ajánlja a debreceni kereskedelmi és iparkamara, hogy a m. kir. technológiai iparmuzeum folyó évi decemberben megnyitandó és a jövő év április hó végéig tartó kiállítást rendez a bőriparok köréből. Az intézet célja elsősorban a kisipar fejlesztésével foglalkozni. A kiállítás programját is tehát ennek megfelelően állapította meg.

Kötelessége a muzeum igazgatóságának első sorban a bőriparok segédgépeit, szerzőségeit és egyéb segédeszközöket kiállítani, hogy kisebb és középrendű iparok szakmájuk modern üzeméhez szükséges eszközeivel megismerkedjenek.

Fontos azonkívül, hogy a magyar bőriparosoknak ezrei lehetőleg részletesen megismerkedjenek iparukban szükséges anyagok és kellékek hazai beszerzési forrásaival.

Ismeretes körülmény, hogy kisiparosaink gyakran abban a kellemetlen helyzetben vannak, hogy a beszerzett modern gépnek kezelésében nem elég járatosak. Ez a körülmény maga után vonja, hogy a technológiai iparmuzeum igazgatósága a kiállítást felhasználó hazánk idetartozó kisiparosai részére speciális ipari szaktanfolyamokat fog rendezni, amelyek látogatására a vidéki kisiparosok a kereskedelemügyi miniszter ur kegyességéből mérsékeltáru vasuti menetjegyeket kapnak. A kiállítás tárgyai a következők lesznek:

1. A timáripár, vagyis a kisebb és középrendű bőrgyártási telepek fontosabb géptípusai, készülékei és számszámai oly mértékben, amint az intézet kiállítási helyiségei ezt megengedik. Ide értjük a bőrgyártás készítői műveleteinek gépeit és eszközeit is.

2. Kiállítják az intézetben a hazai bőrszerzőipar gyártmányait szűkebb arányokban,

hogy ezzel a bőrfogyasztó iparosok megismerjék fő anyaguk hazai beszerzési forrásait.

Külföldi gyártmányokból csak azokat kívánják kiállítani, amelyeket itthon nem készítenek.

Az intézet korlátolt helyiségeinek megfelelően a bőrt csak kisebb méretű, — de okvetlenül a minőség megítéléséhez szükséges méretű darabokban mutatják be.

3. A kiállítás tárgyát képezik a bőriparok fontosabb kellékei is, — nevezetesen a kaptafák, cipőfasarkok, faszeggek, egyéb cipőszeggek és speciális kellékek, mint félkészgyártmányok, a különböző bőrfényezés stb.

4. A cipőgyártás gépeiből oly készletek, amelyek a kis és középrendű iparosok versenyképességének növelésére használni tud. Így pl. egyes különleges és többé kevésbé egyetemes gépek a kisebb cipésziparos részére, a fordítos munkánál (galanterie) a gyermekcipő, a nemezcipő és papucs-gyártásnál használt gép felszereléseket.

5. Kaptafa, fasarok, sámfagyártó gépek és eszközök.

6. A bőrdobos, a táskás és bőrdíszmüipar gépei és segédeszközei.

7. A szíjgyártó és nyergesipar gépei és segédeszközei, végül

8. A keztüipar, a szűcsipar és egyéb idetartozó iparok segédgépei és eszközei.

A kiállítás érdekes részét képezik majd a bőriparok szakirodalmi és pedig részben a forgalomban megjelent könyvek, részben folyóiratok alakjában.

Megjegyzendő, hogy a kiállításra küldött tárgyak után térdíjat nem szednek.

Az intézet igazgatósága gondoskodik azonkívül a kiállításra küldött tárgyaknak a budapesti pályaudvarokról az intézetbe való és visszazállításánál a kocsifuvarokról, vagyis ezt ingyenesen végezteti. Törekszik továbbá az igazgatóság, hogy a kiállított gépeket és egyéb gyártási segédeszközöket a kiállítás tartama folyamán értékesítse.

Egyidejűleg a kiállítással karácsony után számos tanfolyamot rendez Budapesten a technológiai m. iparmuzeum a cipész- és timár iparokban használatos gépek kezelésének oktatására. E tanfolyamok 4-6 naposak lesznek. Részletes tájékoztatást ezután fog a Technológiai m. kir. iparmuzeum kibocsátani.

Iparosok ülése a kamarán. Az ipari szakosztály tegnap este tartotta Stegmüller Árpád elnöklete alatt a jövő közgyűlést előkészítő ülését. A tárgyalás anyagából kiemeljük a következőket: Debrecen 1910. évi tavaszi és őszi vásárának egy-egy hétre áthelyezését a zsidó ünnepekkel való összeütkezés miatt helyesli és javasolja. — A szatmári kéményseprők ügyében a szabályrendelet célszerű megváltoztatását, — a hajdumegyei kéményseprők panasza ügyében pedig a hatóságoknak a szabályrendelet pontos végrehajtására való utasítását javasolja a miniszter urtól kérni. — A nagyszőlősi bérkocsi-szabályrendelet módosítását javasolja a szakosztály olyképpen, hogy a jelenlegi tulajdonosok tarfa méltányosan emeltessék. — Ezenkívül még számos iparjogi ügyben állapította meg az osztály szakvéleményét.

UJÉVKOR

a „DEBRECZENI KÉPES KALENDÁRIUM“-ot — minden előfizetőknek díjmentesen küldjük meg.

Irodalom, művészet.

Holdsgáros este.

Irta: Hajdu Árpád.

Holdsgáros este szövöm álmod,
S egy szebb, jobb jövőről amint ábrándozom
Kis fehér faladdal, zsalus ablakkal
Oh be sokszor látlak kedves kis paplakom!
Az lesz csak az élet az igazi élet
Amiért küzdöttem: megvalósul álmod
Oh azt a szép napot, azt a boldog időt,
Milyen szívszakadva, mily epedve várom.

Az lesz csak az élet az igazi élet
Virágos kertemben öntözök, gyomlállok
S mikor a sok rózsá, nefelejts gyöngyvirág,
Piros-szegfü között elmerengve állok,
Boldogabb nálamnál ki lesz e világon?
Ekkor életem itt lenn az én mennyszágom
Nem kell a világnak gyöngye, pénze, kincse,
Oh e boldog időt szívszakadva várom.

Az lesz csak az élet az igazi élet:
Ha egy tévedt lelket az Istenhez vezetek,
Szegény éhezőnek kenyeret adhatok
Bánatos arcokról könnyet törölhetek.
Maradhadtok akkor hű földi kincsek
Ki lesz így boldogabb nálam e világon?
Oh e boldog időt: megvalósult álmod,
Milyen szívszakadva mily epedve várom.

Holdsgáros este amint szövöm álmod
S egy szebb, jobb jövőről amint ábrándozom
S tervezgetem szépen hogy lesz, mint lesz
minden.

Feltűnik előttem, mint kísértő álom,
Egy néma koporsó, teletelti rakva
Hervadó rózsával... szegfü... nefelejtessel
Könny gyül a szemembe... s érzem, látom,
tudom,
Hogy e boldog időt soha... nem érem el.

Gyulai Pál meghalt.

— november 10.

Bevégezve hosszú, munkás életét, megtért már régen porladó nagy kortársaihoz Gyulai Pál, irodalmunknak ez a nagymultu, nevezetes alakja hunyta szemét örök nyugalomra csendes, szenvedés nélkül, mint a pátriarkák, akik hasznos életük után nyugodt öntudattal térnek meg sirjukba. Pátriarkája volt ő a magyar irodalomnak s hosszú esztendőknél át irodalmunk egyik elmúlt nagyszerű korszakának képviselője gyanánt maradt itt közöttünk öreg barátjával, Lévy Józseffel együtt.

Mind meghaltak már, akikkel együtt munkálkodott valaha s szinte nem is találta már bele magát az új, megváltozott irodalomba, amely a modernség jelszavát írta fel a lobogójára. Maga sohasem hagyta cserben az eszményeit s élete alkonyán is ugyanazokkal az ősi kardokkal küzdött, amelyeket még régen élesített meg az irodalomtörténeti nevezetességű harcokban.

Klasszikus író egyéniség volt s irodalmunkban maradandó emléket állított magának a munkásságával, amelynek sikereit sokszor kemény, kegyetlen támadásokban és harcokban, de mindig ideális célzattal és mindig komoly lelkiismeretességgel vívta ki. — Esztétikai, kritikai munkáiban volt a legnagyobb s ezekből világlik ki legkarakterisztikusabban az ő írói egyéniségének két főjellemvonása: a régi klasszikus írókra emlékeztető komolysága és az a kérlelhetetlenség, amellyel az irodalom ideális céljaiért küzdött. Rettegő kritikus volt, mert nem ismerte a megalkuvást s mindig a maga legmagasabb mértékével mérte meg a kezébe került irodalmi munkákat s félve óvta az irodalmat a kontárokától és a dilettánsoktól.

Az ő eszményi felfogása szerint csak Arany Jánosnak és Vörösmarty Mihálynak lehet joguk arra, hogy az irodalmat műveljék; még Petőfi Sándor költészetével sem békült meg teljesen. Elveihez mindvégig szil-

Menyasszonyi ékszerek — pazar választékban, legolcsóbban —
Löfkovits Arthur és Társa
üzégnél, DEBRECEN, Piac-utoza 38

lárda ragaszkodott s még híres józansága sem mentette meg a nagymultu agastyánok sorsától: megmaradt a maga emlékei között s minél inkább távolodott a nagy multtól, amelyben a régi nagyok között küzdött, — annál nagyobbak láta a hatalmas perspektivában a maga multját s annál kisebbnek tűnt fel előtte a jelen irodalma. Ő már régen a mult embere volt, de utóbb böles rezignációval tette le egyik fegyverét a másik után, mint nagy esatákat látott öreg harcos, aki már nem óhajt szembeszállni az örökös békeességben élő törpe utódokkal.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —
November 14., Vasárnap.
Veesev Ferenc hangversenye a Bikában
Kezdeté 8 órakor.

UJDONSÁGOK.

Elismerés Kernhoffer Józsefről.

Egy ungvári ujság dicsérő cikke.

Kernhoffer Józsefről, az osztrák-magyar bank debreceni fiókjának népszerű, nagytekintélyű főnökéről kedves sorokban emlékezik meg az ungvári „Határszéli Ujság.” A mai politikai viszonyok között sok érdekességgel bír ez a cikkely. Örömmel közöljük.

EGY BANKFŐNÖK. Még most is szívünkben rezeg annak a fenséges debreceni ünnepnek emléke, mely az önálló nemzeti bank melletti tüntető állásfoglalásnál a hazafias érzésnek annyira gyönyörű példáját szolgáltatja, hogy a kínzó kétségek helyeit emelkedett lélekkel engedjük magunkhoz az eljövendő diadal reményét. Ez a hit erősödött bennünk, mikor az érdeklődő közönség körében ott láttuk Kernhoffer Józsefnek, az Osztrák—Magyar Bank debreceni fiókja vezetőjének személyét, amint feszült figyelemmel hallgatta Földes Béla egyetemi tanárnak az önálló bank felállításának szükségére vonatkozó magvas és megdönthetetlen fejtegetéseit.

S e pillanatban az a gondolat fészkelte magát agyunkba, — hogy szinte lehetetlen, hogy a súlyos érvek tömege meg ne billentse azoknak gondolkodását, kik politikai és más egyéb szempontokból az Osztrák—Magyar Bank fennállásához körömszakadtáig ragaszkodnak.

Lám, az Osztrák—Magyar Bank egyik kiváló exponense is eljött a gyűlére és bizonyára súlyos eszmékkel terhelten mint hazá és lelet, hogy magyar szívűnek egyik rekészében ott élt a gondolat, hogy mostani alapasat fölcserelheti egy szebb pozícióval, mely őt hajdan a Magyar Nemzeti Bankhoz fogja kapcsolni. Mert Kernhoffer József igazi magyar ember és a debreceni magyarok megleg szeretettel övezik körül egyeniseget. És ekkor eszünkbe jutott, mért nincsen ez nálunk is így.

Az Osztrák—Magyar Bank kassai vezetőségének sem a mi nemzeti, sem a mi üzleti érdekeink iránt semmiféle érveke nincs. S míg ez az intézet begubózott állapotban egy ortodox vezetés átkait sanyli, az ungvári kereskedelem érzi súlyos visszahatását annak a rideg osztrák szellemnek, mely ezt a magyar kereskedelmi érdekek ápolására hivatott testületet körüllegli.

— **Kinevezés.** A honvédelmi miniszter Gálffy Ágoston I. osztályú számvevői altisztet a debreceni 2. gyalogezrednél kezelő tiszt-helyettesé nevezte ki.

— **Debreceni író Nagyváradon.** Dr. Kovács Gábor, főiskolánk tudós jogtanára

meghívást kapott a nagyváradai Társadalomtudományi Társaságtól, hogy az ottani szabad liceumban tartson előadást. Dr. Kovács Gábor eleget tesz a felhívásnak s a születési arányszámok és osztálytagozódás című értekezését fogja bemutatni a nagyváradai közönség előtt.

— **Elbocsátás.** A honvédelmi miniszter Száraz György 3. honvédegyalozredbeli hadnagyot a honvédség kötelékéből elbocsátotta.

— **Tisztviselők társas vacsorája.** A Jogász és Tisztviselői kör folyó hó 13 án szombaton este 8 órakor a kör helyiségében társas vacsorát rendez. A vacsorán való részvételre jelentkezni lehet a körben kitett aláírási iven pénteken délig.

— **Felülfizetések.** A Szent-László dal-egylet által f. hó 6-án rendezett házi estélyen az egylet záslóalapja javára szivesek voltak felülfizetni a következők: Lestyán Adorján 10 kor., Mezey Gábor 4 kor., Sinka Gyula, Hann Dezső 3-3 kor., Taar Sándor, dr. Antal N., Erdős Frigyes 2-2 kor., dr. Benkő Lajos, Antal Jenőné, Weichinger Károly, N. N. 1-1 kor. Összesen 30 korona. A jó szívű adakozóknak ez uton mond köszönetet hálattal szívvel a rendezőség.

— **Gyógyszertárak esteli zárórája.** A debreceni gyógyszertár tulajdonosok a segédszövetség helybeli fiókjának kérelme folytán elhatározták, hogy gyógyszertáraikat a téli idényben este 8. a nyári idényben este 9 óráig tartják nyitva; természetesen a gyógyszertárak zárt ajtó mögött is rendelkezésre vannak a közönségnek csak úgy mint eddig. Ezen határozatból kifolyólag november 15-től kezdve már este 8 órakor minden gyógyszertárt bezárnak, amit is a n. é. közönség szives tájékoztatására közöl a debreceni gyógyszerész testület.

— **Zöldi Marci sikere.** Ungváron nagy sikerrel olvasott fel a mi népszerű íróársunk és hegedűművésznök, Zöldi Marci a „Gyöngyös Irodalmi Társaság” felolvasó ülésén. Zöldiről ezeket írja a „Határszéli Ujság”: „A második rendkívül érdekesítő felolvasás Zöldi Marci jeles író, hegedűművész tollából került elő. A magyar dal c. értekezésében az írói készség az irodalmi és zenei tudással párosult megkapó összhangban, mely Zöldi Marci bámulatos előadásában rendkívüli benyomást gyakorolt a hallgatókra.” A nagybecsű értékezést a „Határszéli Ujság” le is közölte.

— **Zilahyék Ungváron.** Ungvárról írják: Zilahy Gyula, a debreceni színház igazgatója társulatának több tagjával november hó 10-ike után szándékozik Ungvárra jönni, hogy Heyermans „A gyujtógató” c. egy felvonásos darabját bemutassa. — Vele jön Ungvárra Gyöngyi Izsó komikus és Gyöngyi Jolán énekesnő, Zilahy Gyula, mint a „Határszéli Ujság”-nak írja, a drámát, Gyöngyi és a leánya a vigmuzsát fogják képviselni. — Az előadás iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul.

— **Határjelzés.** A földmivelésügyi miniszter rendeletileg felhívta a közigazgatási hatóságokat, csaknem feledésbe ment tör-

vényrendekezés érvényesítésére. Ugyanis törvény szerint minden birtokos köteles birtokhatárának megjelölésére jól látható jeleket felállítani. Ennek a rendelkezésnek pontos végrehajtásáról most már gondoskodni fognak a hatóságok és ahol hiányt találnak, azt a törvény szellemében a mulasztók költségére pótolni fogják.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Albert N. ref. 3 napos, Steiner Bernát izr. 78 éves, Nagy Mihály ref. 3 hónapos, Pető Lajos ref. 2 éves, Balácsi Mária ref. 8 hónapos.

— **A Csokonai-kör a Gyulay Pál temetésén.** A Csokonai-kör a nagy költő és irodalomtörténész temetésén küldöttségleg képviselteti magát és ravatalára koszorut helyez. — A Csokonai-kör házára a gyászlobogót kitűzték.

— **Elhalasztott utazás.** A hajdusámsón—nyirbátori vasut dolgában pénteken akart felutazni Budapestre a miniszterhez a közgyűlés által választott küldöttség. — Mint értesülünk a küldöttség utját egyidőre elhalasztotta s így pénteken nem utaznak Budapestre.

— **A mai Heinemann dalestély a Bika dísztermében** pont 8 órakor kezdődik. A Zenekedvelők Köre felkéri tagjait és a közönséget, hogy pontosan sziveskedjenek megjelenni. A még megmaradt jegyek a mai nap folyamán Hegedüs és Sándor cégnél és este a pénztárnál kaphatók.

— **Dr. Gálbory Samuel,** a bőr- és nemi betegségek szakorvosa, lakását a Szent Anna-utca 29. sz. alá helyezte. Rendel délelőtt 9—11-ig, délután 2—4-ig.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyó szám 39. A) bérlet 13. szám.

Ujdonság!

Buridán számara.

Bohózat.

Főbb szereplők:

Lugosi Béla	Zilahy Gyula
Kemény Lajos	Mártonffy R.
Győre Alajos	Erdős Hugó
Nádor Zsiga	Báthori Mária
Hahnel Aranka	Gazdi Aranka
Huzella Irén	Bakos Emilia

Holnap, pénteken, november 11-én
Folyó szám 40. B) bérlet. 13. sz.

Buridán számara.

Bohózat.

Heti műsor: Szombaton: „Nagymama”, ope-rett C). Vasárnap délután: „Kedélyes paraszt”. Este: „Iglói diákok”, dajjáték.

Buridán számara.

(Bohózat 3 felvonásban. Irta: Flers és Cail-lavet. Fordította Molnár Ferenc. Bemutató előadás.)

Flers és Callavet nagysikereket aratott darabját adták ma este a debreceni szinpadon. Az érdekesnek ígérkező darab premier előadására a közönség színlúgig megtöltötte a színházat. A szellemes, modern vigjátéknak alapeszméje nem egyéb, mint Buridán számarának históriája.

A Buridán számaráról szól az a mese, hogy egy kötés széna és egy vödör viz között éhen szomjan pusztul el, mert azon

ELEK ANDRÁS

férfiszabó és vegyészeti ruhatisztító intézete

Debreczen, Egyház-tér 3.

Férfi-, női és gyermekruha tisztítását, igazítását elvállal, valamint csipkefüggönyt, napernyőt, kestyűt, batist ruhákat, bál ruhákat, bluzokat és kasmunkákat tisztít. * Elfogad egyenruhák tisztítását és igazítását. *

töprengett, hogy a szénát fogyassza-e el, vagy a vizet?

Georges Boullains (Zilahy) helyzete van a darabban a Buridán szamarának esetéhez hasonlítva, aki két nőt szeret és folyton habozik Nem tudja, melyiket szeresse. A régi mesét teljesen modern alapon dolgozta fel az író, amelynek rövid tartalma a következő:

Az első felvonás Lucien De Versannes nyaralójában játszódik, ahol Lucien feleségével, Odette asszonnyal (Huzella), barátnőjével, Chantal Fernanddal (Gazdi), — a kis Michelineval (Báthori) tartózkodik. Boullains Georges megérkezik Lucien nyaralójába, ahol szerelmes lesz Lucien feleségébe és Fernandé barátnőjébe Micheline, a bájos kis keresztleány pedig a szeleburdi Georgesba szeret. A helyzet komikus voltát növeli Vivette, a színésznőnek a szerepeltetése. Lucien a 2-ik felvonásban megtudja, hogy Georges szereti feleségét és Fernandét, de nem ütődik meg ezen, hanem szabad választást enged Luciennek. Egy levelet ad át Georgesnek, amelyben van annak a nőnek a neve, akit bizonyára választani fog. Michele maga vallja be Georgesnek szerelmét. A harmadik felvonásban tudjuk meg, hogy Lucien odaadja Georgesnek a Micheline kezét.

Ez képezi a darab rövid tartalmát, amelyet három hosszú felvonásban beszéltet el az író. Jó darabnak kell már annak lenni, amelyet oly hosszú ideig türelmesen végignéz a publikum, mint tegnap este.

Tagadhatatlan, hogy a Buridán szamara című, ma este bemutatott vigjáték sok szellemiséget, szépséget rejt magában elszórva, de tény az is, hogy úgy az első, mint a második felvonásban a hosszabb dialógok fárasztók, unalmasak.

A kissé pikáns izű darabot különben melegen fogadta a közönség. Ezt bebizonyították az egyes felvonások végén és nyílt színen felhangzó tapsok. Különösen Zilahy tetszett, brillírozott Georges szerepében. Zilahy szimpátiikus, kiváló, elismert művésztévé uralta a színpadot.

Lugosi elég jól játszotta Lucien szerepét, de kissé szintelenül. Jelentősebb szerepeikben ma este is igen jók voltak Báthori, Hahnel, Gazdi, Huzella, Kemény Lajos és Mártonfi Róbert. A darab unalmas részletek megrövidítésével bizonyára egyike lesz a jobb daraboknak e színi szezonban, amelyet már csak Zilahy Gyula játékáért is érdemes megnézni.

A rendezés kifogá-talan volt. (n. f.)

* **Iglói diákok.** Vasárnap lesz a bemutatója dr. Farkas Imrének a poetikus daljátékának, mely a következő szereposztásban kerül színre: Petki János Árkosi, Pali fia — Horváth K., Tiresák Tódor tanár — Gyöngyi, Erike leánya — Szilassi, Az igazgató — Lugosi, Kern latin — Mártonfi, Styasny magyar tanár — Perényi J., Kosztropszky logika tanár — Nádor Zs., Holézi Pista diák — Torma, Kudelka Tóni diák — Kardos, Szidor Ákos diák — Kemény, Odrobina, korezmáros — Ligeti.

* **Vigyázz a nőre.** Zilahi igazgató megvette Bisson kitűnő vigjátékát, mely a Vigházban került színre nagy siker mellett. A kitűnő mulattató darab még e hónapban kerül színre vörös színlappal.

* **Royal orfeum.** Tegnap került először színre Mérey kitűnő bohózata: Julesa úgy van és olyan rendkívüli sikert aratott, hogy az igazgatóság még három estére tűzte ki ezt a bohózatot, melynél a közönség egész este nem jön ki a kacagásból. Sűrű taps jutalmazta az orfeumi gárda összevágó precíz előadását. Legközelebb két új bohózat kerül színre. A gumirádlis, a fővárosi orfeum műsorából és a Szerencseszám. Azonkívül három világhírű attractió. „Paff” francia grotesk comikus csoport. Azonkívül két eredeti Apache táncosok. Két-két napon át új számok, azonkívül gazdag változatos műsor.

TÁVIRATOK

Justhék az értekezleten.

Budapest, november 10. A bankcsoport tagjai holnap teljes számban jelennek meg a pártértekezleten. Délben a Royalban együtt ebédelnek és onnan mennek a pártértekezletre. — A banketten összeírják mindazon képviselők névsorát, — akikre minden bizonnyal lehet számítani azon három határozati javaslatok aláírásánál, amelyet az értekezlet elé fognak terjeszteni. Justh Gyula ma a pártkörben kijelentette, hogy hívei feltétlenül többségben vannak. Justh hívei el vannak készülve minden eshetőségre s ha Kossuth a mai értekezleten nem vall színt, úgy kenyértörésre kerül a dolog a pártban s minden bizonnyal Justh lesz a párt elnöke.

Bécs működik.

Budapest, november 10. Politikai körökben úgy hirlük, hogy a kormány munkája elé Bécsben akadályokat gördítenek, úgy hogy a provizóriumot, mint lehetőséget tárgyalják.

A belgrádi nagykövet elutazása.

Belgrád, november 10. Forgách László gróf itteni magyar-osztrák követ ma Bécsbe utazott a kereskedelmi szerződés-k meghosszabbítása végett. Beszélük, hogy utja sikerrel jár.

Aerenthal Budapesten.

Budapest, november 10. Aerenthal külügyminiszter ma este Budapestre érkezik. Látogatása nem politikai, hanem magánjellegű, amennyiben nejét is magával hozza, hogy apósának, gróf Széchenyi Gyulának 80-ik születésnapját a család körében töltsék.

Kragujevics Spárá bűnügye.

Budapest, november 10. Kragujevics Spárá bűnügyének tárgyalását november 28-ára tűzték ki határnapul. A nagy port felvert ügy tárgyalását nagy érdeklődéssel várják.

Öngyilkos járásbíró.

Érsekujvár, november 10. Krammer Jenő nyugalmazott járásbíró hirtelen elmezavarában agyonlőtte magát.

Elnapolták a szabadkai tárgyalást.

Szabadka, november 10. A szabadkai bűnpör tárgyalásában tegnap este eljutottak akérdések szövegezéséig és mára az esküdtekhez intézendő kérdések végleges megállapítása és a pörbeszéd megkezdése maradt. Már úgy látszott, hogy a bűnügy feltűnően nagyszámu botrányai a tegnapi nappal véget értek, a véletlen azonban egy újabb incidenssel lepte meg azokat, akik az izgalmas tárgyalást figyelemmel kísérik. Hogy a botrányok minden fajtájából adjon izelítőt a szabadkai pör: ma délelőtt nem lehetett megtartani a tárgyalást. Ugyanis a tárgyalás kezdetén bejelenti az esküdtek elnöke, hogy Szakács Mátyás pótesküdt hazautazott betegsége miatt.

Az elnök attól tart, hogy kifogyván az esküdtekből, az esküdtszék nem lesz határozatképes. Mindaddig, míg Szakács helyére új esküdtet nem hívnak be, a tárgyalást felfüggeszti. Délutánra behívtak egy pótesküdtet s három órakor megkezdődött a

tárgyalás. Az ügyész és a védők beterjesztették az esküdtekhez intézendő kérdéseket. Minthogy az ügyész kérdőpontjaiban Haverda Mariska mint felbújtó szerepel s ez sujosító körülmény, a védők kérték a tárgyalás elnapolását, amit a törvényszék el is rendelt.

Vakmerő cseléd.

Budapest, november 10. Ludwig János kuriai bíró cselédjét valami hiba miatt össze-szidta. A vakmerő cseléd egy vasalót felkapott s azt a bíró fejéhez vágta. Ludwigot súlyos sebével lakásán ápolják, a cselédet letartóztatták.

Meggyilkoltak egy orosz herceget

Szent-Pétervár, november 10. Simsiew orosz herceg lakásába több személyből álló banda betört. A herceget agyonlőtték s a tetemét megégették. A herceg a jelentés szerint politikai gyilkosság áldozata lett.

A közönség köréből.

Gáz mizéria.

Hetekkel ezelőtt szóvá tettük már panaszkodunk a gázvilágítás botrányos rossz-sága miatt. A városházán is tárgyalták ezt a türhetlen állapotot és még sincs semmi javulás. Ugy látszik a gázgyári igazgató ur egyáltalán nem hederit a fogyasztókra. Pedig hát rosszul fogja föl a helyzetet, hiszen a gyár a közönségért van és nem megfordítva. A közönség tartja fent a tőle ezidő szerint ellenszolgáltatás nélküli gázdíjakból az egész intézményt.

Joggal követelhetjük tehát, hogy jól égjenek lámpásaink, ne kelljen mellette még gyertyát és petróleumot használni. Azonnali sürgős intézkedést kívánunk. Hiszen így teljesen haszontalanul dobjuk ki a gáz után fizetett összeget, de még ezenkívül folyton harsnya- és üvegtörések tetézik a kiadásunkat, az egyenetlen gáznyomás miatt.

Ha még erre sem lesz eredmény, úgy rövid idő alatt egyenesen a miniszteriumhoz fordulunk orvoslásért s vizsgálatot kérünk a gázgyár üzemére.

Fogyasztók.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gyermekgyilkossággal vádoltak.** Özv. Szabó Mihályné Posta Mária 28 éves hajdudorogi lakos asszony ez év május hó 31-én Hajdunánásra akart menni. Utközben azonban egy leánygyermeknek adott életet. A kis leánygyermek azonban meghalt. — Az asszony ma gyermekgyilkosság vétsége miatt állott a debreceni kir. törvényszék előtt és azzal védekezett, hogy a gyermek halva született. A bíróság Szabónét a vád alól felmentette. Az ítélet jogerős.

§ **Váltóhamisító asszony.** Még a nyár derekán Hajduszoboszlón ifj. Mező Sándorné jelentkezett egy váltóval az egyik pénzüntézetnél. Váltóra pár száz koronát akart felvenni. A váltón levő aláírások azonban hamisak voltak s az asszony ellen feljelentést tettek id. Mező Sándor és Varga Borbála. A törvényszék a főtárgyalást ez ügyben tegnap tartotta meg s az enyhítő körülmények tekintetbe vételével a legkisebb büntetéssel 6 hónapi börtönre ítélte a vádlottat. Az ítélet ellen Mezőné felebbezett.

§ **Esküdtszéki tárgyalások.** A jövőhéten az esküdtszéken a következő tárgyalások vannak kitűzve: November hó 15-én, hetfőn Lázár T. János ellen hadititoksértés közléséért. November 16-án, kedden ifj. Molnár József ellen haláltokozott súlyos testi-sértés büntetéseért. November hó 18-án, csütörtökön Kálmán Lajos ellen nyilvános rá-galmazás vétségeért.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 10.

Buzakinálat mérsékelt vételkedv mérsékelt. — Szilárd irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba 5—10 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanevek közül rozs 5 fillérrel drágább a többi tartott. — Idő: derült.

Buza áprilisra	14:19—20
Buza októberre	11:85—86
Rozs áprilisra	10:28—29
Zab áprilisra	7:64—65
Tengeri májusra	6:81—82
Repece augusztusra	13:40—05
Rozs októberre	0:00—00
Zab októberre	00:00—00
Tengeeri szeptemberre	0:00—00

A debreceni ingatlanok forgalma

Veréb Lajos és neje Noé Viola veszik a debreceni 4118. sz. tjkvben foglalt 645 négyszögöl Sestakerti szőlőt Komlósi Dániel és neje Böszörményi Máriaától 6000 koronáért.

Bartha István és neje Hivald Katalin veszik a debreceni 10091. sz. tjkvben foglalt 138 négyszögöl ujosztású földet Balog József és neje Kovács Juliánától 1500 koronáért.

Kovács Aladár és neje Tolnai Etelka veszik a debreceni 6663. sz. tjkvben foglalt Könyök-utca 1. számú házat Jámor Zsigmondától 12,000 koronáért.

Pintér Róza veszi a debreceni 3506. sz. tjkvben foglalt 1023 négyszögöl sestakerti szőlőt Nagy Bálint, mint kiskoru Szabó Erzsébet és Juliánna gyámjától 5400 koronáért.

Dusa György és neje Kovács Mária veszik a debreceni 4644. sz. tjkvben foglalt Vendég-utca 28. sz. házat Nagy Bálint, mint kiskoru Szabó Erzsébet és Juliánna gyámjától 4600 koronáért.

Kaufman Márkus és neje Buttermann Etel veszik a debreceni 792. sz. tjkvben foglalt Faragó-utca 4. sz. házat Major Zsuzsanna Aranyi Jánosától 5800 koronáért.

Kovács József és neje Udvarhelyi Erzsébet veszi a pusztamaesi 112-es és 119. sz. tjkvben foglalt összesen 20 hold 800 négyszögöl tanyaföldet id. Csige Sándor és neje Barucz Juliánától 26000 koronáért.

Dévai Imre veszi a debreceni 1349. sz. tjkvben Nyil-utca 17. sz. házat dr. Polgár Dánieltől 6300 koronáért.

Ifj Szatmári Mihály és neje Szakácsi Juliánna veszik a debreceni 4480. sz. tjkvben foglalt Hajnal-utca 11. sz. házat id. Szatmári Mihály és neje Németi Erzsébettől 6000 koronáért.

Gyarmati Tamásné Major Sára veszi a debreceni 1246. sz. tjkvben foglalt Homok-utca 101. sz. házat Szücs Pál és társaitól 6200 koronáért.

Dobos Gábor és neje Tóth Erzsébet veszi a debreceni 10,237. sz. tjkvben foglalt 160 és fél négyszögöl házhelyet Balogh Miklós és nejétől 4460 koronáért.

Somogyi Jánosné Györi Irma veszi a debreceni 8445. sz. tjkvben foglalt 333 négyszögöl homok-kerti szőlőt Mészáros Mihály és nejétől 6800 koronáért.

A „DEBRECZEN”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Degenfeld-tér 2. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jóállással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Az általános jótékonytiszteletére még fel kell említenem, hogy a kezesség, melyre vállalkoztam, Ariel elhelyezésének díját illetőleg, nem nagyon vette igénybe tárcámát Benjámin gondjára lévő bizva, aláírásunk igen jól sikerült. Barátok, sőt merő idegenek is szíveiket és tárcáikat szívesen rendezték nekünk, hogy a mi helyett Ariel szomorú történetével megismerkedtek.

A Playmore ur látogatását követő napon levelet kaptam Spanyolországból, anyósomtól. Egyszerűen mondván képtelen vagyok leírni, mit éreztem, midőn a pecsétet felbontam és elolvastam az első sorokat.

Engedjék meg, hogy e helyen Macalanné maga beszéljen helyettem.

Anyósom ekkép írt:
— Szeretett Valériám! Készülj el egy boldogító meglepetéssel! Eustace bizalmamnak megfelelt. Ha Angliába visszamegy s te megengeded, egyúttal nehezé is visszatér.

— Hozzá kell tennem, hogy nem az én rábeszélésem következtében határozta ezt el. Férjed szerelmének és hálájának természetes kifolyása ez. Az első szavak, melyeket mondott, mikor képes volt beszélni, ezek voltak:

— Ha megérem, hogy Angliába visszatérhessék s ha Valériához megyek, azt hiszed-e anyám, hogy meg fog bocsátani? — Csak reád bízhatom a választ s ha szeretsz bennünket kedves leányom, felelj postafordultával.

— Elmondva neked mit mondott, midőn először tudtára adtam, hogy te ápolod — s emlékezzél meg róla, kedvesem, ha ez kevésnek látszik, hogy még mindig igen gyöngé csak nagy erőltetéssel beszélhet, leveleimet néhány napig még szándékosan visszatartom. Időt akarok neki hagyni a gondolkodásra s őszintén elmondom neked, ha ezen idő alatt határozata netán megváltoznék.

(Folyt. köv.)

A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK MENETRENDJE.

Érvényes 1909 október 1-től.

Debreczenből indul

Nap szaka	Óra perc	Vonaet neve	Hová
éjjel	1 49	személy	Püspökladány, Bpest ny. p. u.
"	2 54	"	Máramarosziget - Körösm.
regg.	4 36	vegyes	Tiszafüred - Füzesabony
"	2 58	mótor	Püspökladány
"	5 14	személy	Nyiregyh. Sianki - Szerencs
"	5 20	"	Szatmár-Németi
"	5 30	mótor	Hajdunánás - Tiszalök
"	8 09	"	Hajdunánás
"	8 51	személy	Nyiregyháza - Szerencs
"	8 57	gyors	Bpest ny. pályaudvar
"	9 41	vegyes	Derecske - Nagyléta - Vértes
d. e.	10 00	szem. teh.	Királyháza
"	11 11	mótor	Hajduböszörmény
"	11 28	szem. teh.	Püspökladány
"	11 33	vegyes	Tiszafüred - Füzesabony
"	12 10	személy	Bpest, keleti pályaudvar
d. u.	12 20	gyors	Máramarosziget - Körösm.
"	12 15	személy	Hajdunánás - Tiszalök
"	12 38	"	Nyiregyh. - Sianki - Szerencs
"	2 20	mótor	Hajdubátház
"	3 11	szem. teh.	Ermihályfalva
"	3 45	"	Püspökladány
"	3 56	személy	Msziget - Körösmező
"	4 28	"	Nyiregyháza - Szerencs
"	4 36	"	Hajdunánás - Tiszalök
"	4 42	gyors	Budapest, nyugati p. u.
"	4 51	vegyes	Derecske - Nagyléta - Vértes
"	5 00	"	Tiszafüred
"	6 57	gyors	Szatmárnémeti
este	7 00	személy	Büdszentmihály
"	7 05	"	Nyiregyháza - Szerencs
"	9 00	"	Szolnok
éjjel	10 37	mótor	Nyiregyháza
"	10 45	személy	Budapest, k. p. u.
"	10 53	"	Máramarosziget

Debreczenbe érkezik

Nap szaka	Óra perc	Vonat neve	Honnan
éjjel	1 29	személy	Máramarosziget
"	2 28	"	Budapest k. p. u.
regg.	5 08	"	Nagyvárad - Pladány
"	6 34	mótor	Nyiregyháza
"	6 58	személy	Királyháza
"	7 14	személy	Tiszalök - Hajdunánás
"	7 20	vegyes	Nagyléta - Vértes - Derecske
"	7 32	személy	Tiszafüred
"	7 46	szem. teh.	Püspökladány
"	8 10	személy	Szerencs - Nyiregyháza
"	8 46	gyors	Szatmár-Németi
d. e.	9 36	mótor	Püspökladány
"	11 22	személy	Szerencs - Nyiregyháza
"	11 26	mótor	Hajdunánás
"	11 40	személy	Körösmező - Msziget
d. u.	12 08	gyors	Bpest ny. p. u.
"	2 00	mótor	Tiszalök - Hajdunánás
"	2 51	szem. teh.	Püspökladány
"	3 05	vegyes	Nagyléta - Vértes - Derecske
"	3 25	személy	Sianki - Szerencs - Nyiregyh.
"	3 36	"	Bpest k. p. u.
"	3 40	mótor	Hajduböszörmény
"	4 22	gyors	Körösmező - Msziget
"	6 44	vegyes	Füzesabony - Tiszafüred
este	6 27	személy	Tiszalök - Hajdunánás
"	6 34	mótor	Hajdubátház
"	6 43	személy	Szatmárnémeti
"	6 49	gyors	Bpest ny. p. u.
"	7 04	szem. teh.	Nyiregyháza
"	8 46	személy	Szerencs - Nyiregyháza
éjjel	9 25	"	Szolnok - Püspökladány
"	10 09	"	Füzesabony - Tiszafüred
"	10 12	"	Körösmező - Msziget
"	10 20	"	Sianki - Szerencs - Nyiregyh.
"	10 26	"	Tiszalök - Hajdunánás

Legbiztosabb széplőtiszter a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcból tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona
Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerész-nél =

Debreczen, Kossuth-utca 8.,
a színház mellett * Telefon sz. 469.
„ARANYEGYSZARVU” gyógyszerész.

BUTOR.

Varga József

butorkereskedő, asztalos,
 .. kárpitos és díszítő ..

DERECZEN, IV., Piacz-utca 44. sz.
 Alapított 1850. Telephon 377.

A debreceni iparművészeti
 kiállításon állami ezüst-
 .. éremmel kitüntetve ..

Óriási választék mindenféle stylű és áru
 butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfi-
 szoba és teljes

menyasszonyi kelengyék

azonnal készen.

~ Arjegyzék ingyen és bérmentve. ~

A debreceni ipartestületi
 kiállításon ezüst éremmel
 .. kitüntetve ..

Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutá-
 nyos és pontos kiszolgálás. ..

A

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngyel
 Szeplő, májfoltok, pattanások s
 bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
 mává, fehérré s üdévé teszi az
 arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
 nem tartalmaz. A nappalra
 való kréme nem zsiroz, míg az
 éjjelre való zsiroz. Egy tégely
 ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában.
 DEBRECEN.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisz-
 telettel értesíteni, hogy a régen fennálló
BLATTNER BÉLA-fele órák üzletet,
 amely már 4 éve, hogy vezetésem alatt
 áll, a mai naptól kezdve saját nevemen
 és pedig:

BLATTNER BÉLA UTÓDA FÜSI GÁBOR

néven tovább vezetem.
 Egyben van szerencsém a legolcsóbb szá-
 bott árakat szíves tudomásra adni:
 Ébresztő óra 1 frt 60, 1 frt 80 és 2 frt.
 Nickel zsebóra 2 frt 50, 3 frt és 3 frt 50.
 Inga óra, 1 napos, felet és órát ülő szép
 hangos ütessel, 70 cm. tokban 6 forint,
 100 cm. tokban 8 frt 50; 8 napos, 100 cm.
 tokban 10 frt 50, harangütessel 12 forint.
 Konyha óra 2-50, 3-50, 4-50 forint.
 Zsebóra üveg 15 kr. Zsebóra mutató 10 kr.
 Inga órák 3 évi jótállással. Zsebórák és
 Ébresztők 1 évi jótállással.
 Óra javítások a legjobban javítva
 s legolcsóbban 1 évi jótállás mellett.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megerkeztek és nagy választékban
 a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

**asztali, függő, salon, ebédlő
 és hálósobai villany-csillárok
 és lámpák,**

melyek a legmodernebb és legszo-
 lidabb kivitelben állanak a n. é.
 közönség rendelkezésére.

Olosó árak. Kétféle ár.

Vendégfői és kávéházi felszerelések

RUHÁZKODÁS!

- 1 rövid, fekete télikabát 5.—
- 1 hosszú, fekete „ 8.—
- 1 rövid plüsch kabát ... 10.—
- 1 hosszú „ „ ... 12.—
- 1 színes, rövid Paletó ... 5.—
- 1 színes, hosszú „ ... 7.—
- 1 színes, bársony „ ... 10.—
- 1 szőrme kabát 14.—

csak csak

KISTEMPLOM- BAZÁR RÓZSÁNÁL.

Gyomorgörcs, kólika, ét-
 vágytalanság és általá-
 ban gyomorbetegségek-
 nél a legkitünőbb háziser a

Hollandi GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban
 DEBRECEN.

Rendkívül

olcsó árakon

vásárolhat most mindenki!

Őszi és téli Ruha és Kosztümszövetek

- Tiszta gyapju seviotot ruhákra
 és aljakra Frt 1.05
- Sima kosztüm seviotot kabátos
 ruhákra Frt 1.25
- Sima divatszövetet minden divat
 színben Frt 1.08
- Angol divatszövetek különösen
 aljakra Frt —.58
- Angol kosztümszövetek kabátos
 ruhákra Frt —.78

Utólérhetetlen nagy választék!

Kitünő jó minőségek!

Bosznay J. és Társa

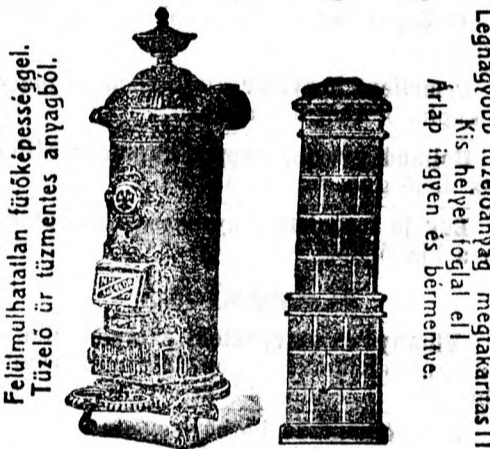
divat- és szőnyeg áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Porcellán kályhák

budweisi és honi gyártmányban.

„METEOR“ folyton égő kályhák

Felülmulhatatlan tüdőképeséggel.
 Tüzelő üz tüzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás!
 Kis helyet foglal el!
 Árkap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉK TŰZHELYEK. TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnagykereskedő. városházépület, Piacz-u.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállítá-
 táson államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngékedők, vérszegények
 lábadozók részére. Étvágygerjesztő, ideg-
 erősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.
 Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIENT-BARCOLA.

Kapható a gyógyszertárakban fél lit. ü.
 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

PRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Kálmán“, „Eszti“, „Ónálló“, „Szoboszlói“, „Fehérszegfü“, „K. Z.“ jellegre.

Egy fiatal, esinos és független hölgyel óhajtanék megismerkedni, kit szerényen támogatnék. Ajánlatok „Discretio“ címen a kiadóhivatalba küldendők.

Ajánlat.

A legjobb ízű aromás pörkölt kávé Fél-egyházynál kapható. Villanyüzemű kávé pörkölde a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok.

A legtartósabb és legkényelmesebb saját készítésű férfi női és gyermek cipők nagyválasztékban szolid ár mellett szerethetők be Grieman Gyula e pész üzletében Piac-utca Városház. Merték után megrendeléseket divat szerint készítenek.

Tisztán kezelt tej Esztertelepi tejgazdaságból, 3 liter és nagyobb tételekben, literenként 24 fillér házhoz szállítva. Megrendeléseket átvesz Tóth Gyula vaskereskedő cég.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenbergné Béné Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Gyöngyvirág Crème kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárban.

Ermelléki hegybor kiesinyben és nagyban kapható Cim a kiadóban.

Hollandi gyomorceppek kaphatók Mihalovits Jenő gyógyszerárban.

Egy jó forgalmu vegyeskereskedés átadó. Cim a kiadóban.

Kereslet.

Villany- és vízvezetési szerelők állandó munkára felvételnek Pollak Samu cégnél, Debreczen, Piac-utca 43. sz.

Egy jó munkás borbélysegéd felvétetik. Hajduszoboszló. Winkler Ferenc.

Eladás.

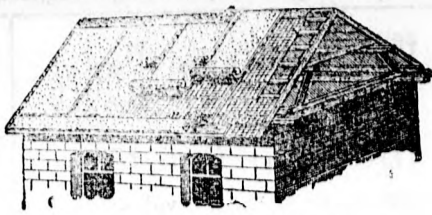
Bihar—Díószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

Legujabb

női ruhaszövet

Bársony és selymek,
Mosó velezek
dus választékban raktárra
érkeztek.

Donogán és Somossy**DEBRECZEN,**
Kistemplombazár.**Biehn Asphalt fedőlemezei**

Vaskályhák. — Premier folytonógó kályhák. — Nickel kályhatalcák. — Kályhaellenzők. — Mangorlógépek. — Kovácsolt vasállványok — Vasmozdók, fogasok.

Sesztina Lajos

vasraktárban

Debreczen, Piac-u. 23.

Villamos világitást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, egy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszköz

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket.

SZÖNYEGEK,

juta, spárta, hollandi, kiddormünster, pesztry, voleur, fu ó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontali szőnyegek, divánterítők, butorszövetek és oreppek, viaszos vászon

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Ágy- és asztalterítők.

szövet és oshipkefüggönyök, stórok.

Alsó tricot ingek

lábreválók, ujjasok, télikendők, himalaja haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruhaszövetek

magyar és angolgyártmány — hozzávaló belésárúk.

Harisnyák, kesztyük,
nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban

legolcsóbb szabott árban

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára
Debreczen, Rózsa-u. 1.

Alapított 1842. évben.

SARG-féle 60
KALODONT
Fillet LEGJOBB FOG-CRÈME

Egyedül előnyös vásárlási alkalom

rőföskereskedőknek és házalóknak a szövetgyárból való közvetlen vásárlás által.

Küldés magánvevőknek is.

40 méter maradék szépen 14 kor.
40 m. elsőrendű minőségű, kívánóság szerint összeválogatva 15 K

Ruhaparget szép mintákkal, ruhák, blouzok és alószoknyákhoz. Flanel gyengén mintázva ingekre és blouzokra. Delain szegéllyel ruhákra és blouzokra. Angol zeffir 80 cm. széles színes ingekre, ingmellekre és női blouzokra. Kéknyomó konyhakötényekre és háziöltönyökre. Kanavász élénk színekben ágyneműekre. Oxford férfi ingekre, kitűnő strapaképes minőségű. Grisette színes, alsószoknyára, vastag anyagból szőve
Maradék nagyság 3—10 méter.

Hibátlan és tartós minőségért garatálva, teljesen szintartó. Nincs kockázat! Az összeg, ha az áru nem tetszik, visszatérítetik, ez esetben azt bérmentve is lehet visszaküldeni. Január 1-től több mint 1000 elismerő levél.

40 méter legfinomabb fehérített Rnmburgi vászon a legfinomabb fehér- és ágynemű részére összeválogatva fehér Grisette-ből álló fehérnemű részére csak 17-90 korona.

Készen szegélyezett lepedők varrás nélkül: 25 cm hosszú, 150 cm széles, a legfinomabb cérnavászonból szőve, elpusztíthatatlan minőség, garantált vásznak darabonként K 260. Legkisebb vétel 6 drb. Szétküldés utánvétel után.

Mechanikus vászonszövőde Nachod Csehország.
Két csomag megrendelésénél franko szállítás.